

18. april 2023

UPA2024/35

Forslag til: Inatsisartutlov om fiskeri

(Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst)

Oversat fra grønlandsk. Den grønlandske version er gældende.

Fra Siumut vil vi med omhu og aktivt deltage i behandlingen af fiskeriloven i Inatsisartut, en lov der har både mindre og større samt direkte berøringsflader for hele samfundet. Som vanen tro vil vi være med til en grundig behandling for at sikre, at loven bliver gennemgået nøje.

Først og fremmest prioriterer vi i Siumut højt, at alle fiskeressourcer i Grønland ejes af samfundet som helhed. Dette vil vi understrege ved at godkende denne lov, som regulerer vores fiskerierhverv til gavn for alle, og som vi i Siumut prioriterer højt.

Og i tillæg hertil skal det sikres, at dette i højeste grad gavner økonomien for den enkelte grønlander, samt at grundlæggende krav i fiskerisektoren etableres, som er koordinerede og robuste.

I Siumut prioriterer vi meget højt at fremme, at vores maritime ressourcer bidrager økonomisk endnu mere til vores land. Dette er en uundgåelig og absolut central del af vores arbejde. Dette er noget, som Fiskerikommissionen ikke har uddybet yderligere. Det er vigtigt at fremme, at fiskeriet fortsætter med at være en stadig mere gavnlige økonomisk aktivitet for os grønlandere. Derfor er det på tide at revidere fiskeriloven for vores lands og vores folks skyld.

Denne lov blev ikke for første gang diskuteret sidste uge, sidste måned, eller endda sidste år. Netop fordi de seneste mange år har interesseorganisationer inden for fiskeri og ikke mindst samfundet selv meget klart udtrykt et ønske om, at loven skal opdateres. Derfor, i lyset af dette ønske, blev der i 2018 oprettet en kommission for at undersøge de mulige samfundsmæssige og fiskeri-relaterede konsekvenser af en ny fiskerilovgivning. Der har allerede været mange debatter og møder om dette emne. Med dette udgangspunkt vil vi fra Siumut fremlægge de kommentarer, vi ønsker at give til fiskeriloven.

Som en indledning ønsker vi at udtrykke, at vi klart afviser kommissionens anbefaling om i lovgivningsprocessen at begrænse de unges muligheder, som de har foreslået. Fra Siumut værdsætter og støtter vi kraftigt, at unge, der ønsker at engagere sig i fiskeriet, fortsat skal have muligheder for at gøre dette.

Forslaget vil give mulighed for fiskeri efter hellefisk i kystnære områder ved Qeqertarsuup Tunua, Uummannaq og Upernavik (område 47) for både op til 6 meter i længden gennem et IOK-system.

Det foreslås, at en person, der ønsker at starte med fiskeri med mindre både og som drives af egen motivation, skal have mulighed for at få adgang til det individuelt ejede kvotesystem (IOK), så de kan begynde at fiske med deres egne tildelte kvoter. De individuelt ejede kvoter skal beregnes baseret på de tre år med den højeste fangst inden for de seneste fem år. Område 47 vil blive opdelt efter behov gennem en bekendtgørelse, og indføres som fiskerizone i tre forskellige forvaltningsområder.

Det foreslås, at de individuelt ejede kvoter også skal anvendes i offshore-fiskeri efter hellefisk i Øst- og Vestgrønland samt i kystnære fiskeri efter krabber. Derudover skal der være mulighed for at udvide IOK-systemet til andre fiskearter. For reje-fiskeri foreslås det at indføre en ensartet adgangsregulering, så fiskerne selv kan vælge at benytte denne mulighed, hvis de ønsker det.

Som en del af beskyttelsen af kystnært reje-fiskeri vil det nu ikke længere være muligt for fartøjer, der opererer i kystnære områder, at overføre deres fangst til fartøjer, der opererer offshore. Vi glæder os også over, at som følge af en reduktion til 20 % i ejerskabet, vil en del af kvoterne for kystnære reje-fiskere, ligesom for offshore-fiskere, nu kunne sælges direkte på det åbne marked. Dette tiltag sigter mod at øge indtjeningsmulighederne. Der har været ventet i lang tid på denne ændring, og har været et klart ønske.

Det foreslås, at de individuelt ejede kvoter, som tidligere var ubegrænsede i tid, nu skal begrænses til en periode på ti år.

Det foreslås, at 85 % af de samlede individuelt ejede kvoter skal være i aktivt fiskeri. Det foreslås, at højst 15 % af kvoterne kan overføres til det følgende år, og at der tillige kan handles med op til 8 % af den årlige kvote. Vi ønsker, at dette bliver evalueret af udvalget.

Derved vil operatører, der ikke bruger deres årlige kvoter eller som overfører store mængder fra år til år, blive forhindret i at gøre dette.

Private virksomheder kan eje 20 %, og medregnet deres nærmeste familie, 12,5 %. For hellefiskeri i kystnære 2,5 %, og for krabbe-fiskeriet 17 %. Derudover foreslås det, at reje- og offshore-hellefiskeri kombineret skal udgøre 20 %.

Der foreslås en overgangsperiode på ti år for implementeringen af nye øvre kvotegrænser.

Fra Siumut bemærker vi, at der er sket ændringer i lovforslaget fra den oprindelige høringsudgave baseret på svarene fra høringsprocessen. Og det er noget, vi er glade for og ønsker at fremhæve.

Fra Siumut er vi glade for, at vi har indrettet lovforslaget med henblik på yderligere at styrke fiskeriet som en økonomisk drivkraft for vores land, og at vi har tilrettelagt det med en fremtidig målsætning om at bevare vores velstand.

Hvis vi skal gøre fiskeriet til en endnu større del af vores økonomi, og hvis vi ønsker at sikre fiskeriindustriens fortsatte relevans og appel i fremtiden, så kan vi ikke ignorere behovet for at træffe flere foranstaltninger. Dette omfatter at minimere de mangler, vi ser inden for arbejdskraft og ressourcer, både i kystnære og offshore-fiskerisektorer, samt at sikre at fiskeriet også kan tiltrække de unge.

Unge, der ønsker at blive fiskere, skal vi støtte ved at indføre særlige tiltag for at facilitere adgang til fiskeriet. Vi skal sikre at minimere risikoen for i fremtiden at mangle fiskere i det kystnære og åbent hav. Vi skal starte uddannelsesprogrammer og diskutere, hvordan vi kan forbedre antallet af de igangværende indsatser.

Vi skal udvide kapaciteten på de nuværende fiskeriuddannelsesinstitutioner, så de kan tage imod flere studerende. Samtidig skal vi, hvis vi handler sådan, i højere grad samarbejde med fiskeriforeninger, der allerede driver uddannelser, end vi gør i dag.

Desuden skal vi prioritere, hvordan vi kan forbedre fiskernes indtjeningsmuligheder via værdiforøgelse og gennem samarbejde med lokale virksomheder, og vi skal klart definere, hvilke mål vi skal fokusere på.

Vi skal også styrke den økonomiske del af fiskeriet og muligheden for højere uddannelse inden for dette område. Når vi bliver en selvstændig nation, mangler vi i dag uddannelsesinstitutioner, der kan understøtte en fremtidig forbedring af økonomien og gøre fiskeriet til en større indtægtskilde.

For eksempel forskningsinstitutioner.

Forslaget til fiskeriloven vil samlet set på mange måder gøre op med vanetænkningen og over tid ændre vores nuværende praksis. Grønlandske fiskere, der ønsker det, vil få mulighed for at eksportere til globale markeder, hvilket vil blive faciliteret yderligere. Den kystnære fisker vil ikke længere være i en sådan position, blot at skulle levere råvarer til virksomheder der varetager og profiterer på værdiforøgelsen. Hvis man ønsker det, vil man få muligheden for at drive sin egen forretning fuldt ud.

Fra Siumuts side tror fuldt og fast på og har tillid til, at fiskere, der ønsker at innovere, også vil kunne forbedre deres økonomiske situation på en stabil og vedvarende måde.

I dag står bankerne som en barriere for mange kystnære fiskere, når det kommer til finansiering, og derfor er vi bevidste om, at fiskere, der har bundet deres erhverv til virksomheder for at drive deres forretning, står over for betydelige udfordringer. Økonomisk og særligt i forhold til tilgangen til stabile kvoter, tvivler Siumut ikke på, at der vil ske en betydelig udvikling, og at fremgangen vil begynde.

Kystnære fiskere vil blive mødt med øget frihed, og fra Siumuts side har vi tillid til, at de, der ønsker at opnå store resultater, vil kunne gøre det, hvilket også vil bidrage betydeligt til landets økonomi.

Den tidligere ordning – som ofte har været karakteriseret som værende frihedsberøvende over for de kystnære fiskere – kan overvindes gennem dette lovforslag. En grønlandsk fisker skal og kan ikke kun ses som én, der fanger fisken for blot at sælge sin fangst tilbage til land. Ligesom enhver anden skal en fisker have gode muligheder for at udvikle sig, hvilket Siumut lægger stor vægt på, herunder gennem muligheden for at konkurrere på lige vilkår - naturligvis.

Det foreslås i lovforslaget, at den nuværende kvoteallokeringsmetode for udenskærs fiskeri ændres. Det tilvejebringes at det vil blive lettere for flere at deltage i fiskeriet, og Siumut mener, at

der er givet tilstrækkelig tid til tilpasninger i fiskeriet, også i det kystnære fiskeri. Ikke mindst er det nu understreget i loven, at ressourcerne tilhører det grønlandske folk, sådan som det bør være og er.

Siumut mener, at der bør etableres en særlig overgangsordning i forbindelse med Royal Greenland. Det skyldes hovedsageligt vores nuværende situation, at virksomheden skal drive de ikke-lukrative kystnære fabrikker, som vi som samfund har pålagt som en forpligtelse. Hvis de ikke overtages af andre, er der ingen tvivl om, at især de kystnære fiskere vil blive ugunstigt påvirket under overgangsperioden.

Alligevel håber Siumut, at fiskerne vil være i stand til at udvide deres operationer til flere produktionsenheder og i overensstemmelse med de muligheder, de har fået for økonomisk og erhvervsmæssig udvikling.

Fra Siumuts side ønsker vi at understrege, at vi sætter stor pris på det betydelige bidrag til den offentlige debat, som er sket gennem de sociale medier. Det er dog beklageligt, at der har været mange forsøg på at påvirke med argumenter, der er grebet ud af luften, og vi har bemærket, at folk er blevet misledt af forkerte begrundelser. Men det er ikke overraskende, eftersom der er store og vægtige interesser på spil. Det mest beklagelige fra Siumuts side er, at det desværre ikke lykkedes for organisationerne at finde fælles fodslag.

I Siumut har vi arbejdet med denne lov med et mål om at fremme et fællesskab i samfundet og at inddrage så mange relevante aktører som muligt, da vi ser det som vores opgave som et ansvarligt parti. Ifølge Siumuts vurdering udvikler lovforslaget sig passende og tager langsomt struktur i følge dets tiltænkte formål.

Vi er klar over, at der stadig er behov for justeringer. Og vi er sikre på, at de medlemmer, der vil arbejde med lovforslaget i udvalget, forstår denne opgave til fulde.

Fra Siumuts side anbefaler vi, at når loven er vedtaget, så at de tilhørende bekendtgørelser justeres tilsvarende. For eksempel bekendtgørelserne om licenser og bemanding.

Med disse ord henviser vi lovforslaget til Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget, og med et ønske om god arbejdslyst.

Vi udtrykker vores dybtfølte tak til alle, der gennem mange år har bidraget til forberedelsen af denne lov.

Karl Tobiassen
Siumut